
Antopäivä:	Voimaantulopäivä:	Voimassa:
27.4.2012	1.5.2012	Toistaiseksi

Säädösperusta:

Ilmailulaki (1194/2009) 28 ja 29 §

Muutostiedot:

Tällä ilmailumääräyksellä kumotaan ilmailumääräys AIR M16-1 (15.2.1996), ilmailumääräyksen AIR M16-1 perusteella annettu ilmailuohje AIR T16-4 (25.3.2011) ja ilmailumääräyksen AIR M5-10 (26.1.2004) kohta 6 Katsastus.

KANSALLISTEN ILMA-ALUSTEN LENTOKELPOISUUSVALVONTA

Sisältö

1.	YLEISTÄ	1
2.	ENSIMMÄINEN LENTOKELPOISUUSTARKASTUS	2
3.	MÄÄRÄVÄLEIN TEHTÄVÄ LENTOKELPOISUUSTARKASTUS	4
4.	MUUT LENTOKELPOISUUSTARKASTUKSET	5
5.	LENTOKELPOISUUDEN TARKASTUSTODISTUS JA TARKASTUSPÖYTÄKIRJA.....	5
6.	TARKASTUSAIKOJEN JOUSTOT	6
7.	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	6

1 YLEISTÄ

1.1 Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan Suomessa sellaisten ilma-alusten lentokelpoisuusvalvontaan, joihin EASA-asetusta (216/2008) tai sen nojalla annettuja komission asetuksia ei sovelleta. Tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta ilmailulain 6 §:n 2 momentissa lueteltuihin ilma-aluksiin ja laitteisiin.

1.2 Määritelmiä

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

EASA-asetuksella yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 216/2008;

huoltomekaanikolla ilmailumääräyksessä PEL M3-4 tarkoitettua huoltomekaanikkoa, huoltotoiminta-asetuksen liitteen III (Osa 66) mukaisen huoltohenkilöstön lupakirjan haltijaa sekä ulkomaisen huoltomekaanikon lupakirjan haltijaa, joka täyttää kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liitteen 1 (ICAO Annex 1) vaatimukset;

huoltotoiminta-asetuksella lentokelpoisuuden ja ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden ylläpidosta, ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä annettua komission asetusta (EY) N:o 2042/2003;

hyväksytyllä huolto-organisaatiolla Liikenteen turvallisuusviraston tai muun ilmailuviranomaisen hyväksymää tai EASA-hyväksyttyä huolto-organisaatiota;

ICAO:lla vuoden 1944 Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksella (Chicagon yleissopimus) perustettua Kansainvälistä siviili-ilmailujärjestöä;

kansallisilla ilma-aluksilla EASA-asetuksen liitteessä II määriteltyjä ja EASA-asetuksen 1 artiklan 2(a) kohdassa tarkoitettuja ilma-aluksia, joiden hyväksynnästä, huoltotoiminnasta ja jatkuvan lentokelpoisuuden valvonnasta määrätään kansallisesti;

lentokelpoisuustarkastuksella Liikenteen turvallisuusviraston tekemää ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastusta taikka Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän lentokelpoisuuden hallintaorganisaation tai lentokelpoisuustarkastajan tekemää ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastusta;

lentokelpoisuuden tarkastustodistuksella Liikenteen turvallisuusviraston tai sen hyväksymän lentokelpoisuuden hallintaorganisaation antamaa todistusta ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastuksesta;

suositusraportilla Liikenteen turvallisuusviraston valtuuttaman lentokelpoisuustarkastajan Liikenteen turvallisuusvirastolle laatimaa asiakirjaa ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen tai väliaikaisen luvan ilmailuun myöntämiseksi.

1.3 Lentokelpoisuuden tarkastajat

Liikenteen turvallisuusvirasto voi käyttää kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuuden tarkastuksissa apunaan huoltotoiminta-asetuksessa tai ilmailulain 24 §:ssä tarkoitettuja lentokelpoisuuden hallintaorganisaatioita tai kotimaisia asiantuntijoita, joi-
ta ovat

- a) huoltotoiminta-asetuksen lukujen G ja I tai ilmailulain 24 §:n mukaisesti hyväksytyt lentokelpoisuuden hallintaorganisaatiot, jotka voivat tehdä kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuustarkastuksia ja antaa lentokelpoisuuden tarkastustodistuksia Liikenteen turvallisuusviraston antaman hyväksynnän tai sen laajennuksen (G+I) lisäehtojen mukaisin rajoituksin ja oikeuksin
- b) huoltotoiminta-asetuksen kohdan M.A.901(g) mukaisesti hyväksytyt ELA1-lentokelpoisuustarkastajat, jotka voivat antaa suositusraportteja Liikenteen turvallisuusvirastolle kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuuden tarkastustodistusten myöntämistä varten Liikenteen turvallisuusvirastolta saamansa valtuutuksen mukaisesti
- c) huoltomekaanikon lupakirjan haltijat, jotka voivat antaa suositusraportteja Liikenteen turvallisuusvirastolle kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuuden tarkastustodistusten myöntämistä varten Liikenteen turvallisuusvirastolta saamansa valtuutuksen mukaisesti.

2 ENSIMMÄINEN LENTOKELPOISUUSTARKASTUS

2.1 Liikenteen turvallisuusvirasto tekee kansallisen ilma-aluksen ensimmäisen lentokelpoisuustarkastuksen ja antaa lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen tai väliaikaisen luvan ilmailuun ennen ensimmäisen lentokelpoisuustodistuksen tai luvan ilmailuun myöntämistä.

2.2 Ensimmäisessä lentokelpoisuustarkastuksessa tarkastetaan, että ilma-alus täyttää Suomessa voimassa olevat ilma-alukselle asetetut vaatimukset. Ilma-aluksen rakenne, järjestelmät ja laitteet sekä varusteet tarkastetaan. Järjestelmien toiminta kokeillaan ja ilma-alus koelennetään tarvittaessa.

2.3 Lentokelpoisuuden toteamista varten on esitettävä 2.3.1–2.3.4 kohdissa luetellut ilma-alusta koskevat asiakirjat. Valmistuvien ilma-alusten osalta on lisäksi esitettävä ne selvitykset ja asiakirjat, joista ilma-alusten harrasterakentamisen osalta erikseen määrätään.

2.3.1 Lentokelpoisuusasiakirjat

a) Lentokelpoisuustodistus tai vastaava asiakirja, joita ovat

- 1) lähtömaan ilmailuviranomaisen antama lentokelpoisuustodistus vientiä varten tai
- 2) toisesta EU-valtiosta tuotaessa voimassa oleva ICAOn vaatimusten mukainen lentokelpoisuustodistus tai
- 3) kaupallisesti valmistetulla ultrakevyellä ilma-aluksella, jolla ei ole 1 kohdan mukaista lentokelpoisuustodistusta vientiä varten, edellisen rekisteröintivaltion myöntämä lentokelpoisuusasiakirja tai valmistajan antama lentokelpoisuusvakuutus tai
- 4) jos ilma-aluksella ei ole mitään edellä 1 – 3 kohdissa mainituista asiakirjoista, maahantuojan on toimitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle hyväksyttäväksi esitys niistä toimenpiteistä, joita ilma-alukselle tehdään lentokelpoisuusasiakirjojen puutteen korvaamiseksi;

b) selvitys ilma-alukselle maahantuonnin yhteydessä tehdyistä tarkastus- ja huoltotoimenpiteistä;

c) tyyppi hyväksyntäajan tasalla oleva lentokäsikirja, jos sellainen on tyyppi hyväksynnässä vaadittu, tai Suomessa hyväksytty lento-ohjekirja liitteineen. Lentokäsikirjan tai lento-ohjekirjan tulee olla suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen. Ilma-aluksella on lisäksi oltava erillinen tarkastuslista. Jos ilma-alukselle haetaan väliaikaista lupaa ilmailuun lentokelpoisuustarkastuksen perusteella, ei tämän c kohdan mukaisia asiakirjoja vaadita;

d) Jos kyseessä on suomalaisella rakennusluvalla valmistettu ilma-alus, tarvittavat asiakirjat on kuvattu tarkemmin harrasterakenteisten ilma-alusten rakentamista koskevassa ilmailumääräyksessä;

e) huolto-ohjelma. Jos ilma-alukselle haetaan lentokelpoisuustarkastuksen perusteella väliaikaista lupaa ilmailuun, ei huolto-ohjelmaa vaadita.

2.3.2 Punnitusta ja varustusta koskevat asiakirjat

a) Punnitustodistus

b) luettelo punnituksen jälkeen tehdyistä varustemuutoksista; irrotetut ja asennetut varusteet massoineen ja massamomentteineen.

2.3.3 Käyttöaikoja ja teknistä valvontaa koskevat asiakirjat

a) Matkapäiväkirja, josta käy selville ilma-aluksen kokonaislentoaika, ja

b) tekninen kirjanpito, josta käyvät ilmi

- 1) ilma-aluksen huoltotilanne sekä ilma-alukseen asennetut moottorit, potkurit ja muut aikavalvottavat laitteet ja niiden huoltotilanne

- 2) ilma-alukseen asennettujen käyttöiältään rajoitettujen osien, laitteiden ja varusteiden kokonaisikäntä ja lentojen tai käyttökertojen lukumäärä ja kalenteri-ikä
 - 3) toimenpiteet, jotka on tehty ilma-alusta tai sen osaa, laitetta tai varustetta koskevien lentokelpoisuusmääräysten tai huoltotiedotteiden johdosta sekä toimenpiteiden tekijät ja ajankohdat
 - 4) ilma-aluksen ja lentoturvallisuuden kannalta tärkeiden ilma-aluksen osien, laitteiden ja varusteiden korjauksia, muutostöitä ja erityistarkastuksia koskevat yksityiskohtaiset tiedot ja asiakirjat;
- c) lentokelpoisuustarkastajan pyynnöstä muut huoltoasiakirjat, joilla on merkitystä ilma-aluksen lentokelpoisuutta määritettäessä.

2.3.4 Muut asiakirjat

- a) Radiolupa ja
- b) vakuutustodistus tai -todistukset.

3 MÄÄRÄVÄLEIN TEHTÄVÄ LENTOKELPOISUUSTARKASTUS

3.1 Lentokelpoisuustodistuksen tai luvan ilmailuun myöntämisen jälkeen määräväleihin tehtävän lentokelpoisuustarkastuksen voivat tehdä Liikenteen turvallisuusviraston lisäksi edellä 1.3 kohdassa tarkoitetut organisaatiot ja henkilöt.

3.2 Lentokelpoisuustarkastus tehdään määräväleihin ilma-aluksen omistajan, haltijan tai käyttäjän tilauksesta. Lentokelpoisuustarkastuksessa tarkastetaan, että ilma-alus täyttää tarkastushetkellä voimassa olevat jatkuvalla lentokelpoisuudelle asetetut vaatimukset. Ilma-aluksen rakenne, järjestelmät, laitteet sekä varusteet ja asiakirjat tarkastetaan. Tarvittaessa lennetään koelento.

3.3 Tarkastustilaisuudessa on esitettävä seuraavat ilma-alusta koskevat asiakirjat:

3.3.1 Lentokelpoisuusasiakirjat

- a) Lentokelpoisuustodistus tai lupa ilmailuun ja lentokelpoisuuden tarkastustodistus
- b) lentokäsikirja tai lento-ohjekirja liitteineen
- c) huolto-ohjelma ja
- d) punnitustodistus.

3.3.2 Käyttöaikoja ja teknistä valvontaa koskevat asiakirjat

- a) Matkapäiväkirja(t)
- b) tekninen kirjanpito
- c) edellinen lentokelpoisuuden tarkastuspöytäkirja
- d) edellisen lentokelpoisuustarkastuksen jälkeen tehtyjen vauriokorjausten, muutostöiden sekä peruskorjausten asiakirjat ja
- e) lentokelpoisuustarkastajan pyynnöstä muut huoltoasiakirjat, joilla on merkitystä ilma-aluksen lentokelpoisuutta määritettäessä.

3.3.3 Muut asiakirjat

- a) Rekisteröimistodistus

- b) vakuutustodistus tai -todistukset ilma-aluksen pakollisista vakuutuksista ja
- c) radiolupa.

4 MUUT LENTOKELPOISUUSTARKASTUKSET

4.1 Liikenteen turvallisuusvirasto tekee kansalliselle ilma-alukselle lentokelpoisuustarkastuksen seuraavissa tapauksissa, ellei Liikenteen turvallisuusvirasto ole toimenpiteeseen antamassaan erillisluvassa muuta päättänyt:

- a) ilma-alukselle on tehty suuri muutostyö,
- b) ilma-alukselle on tehty suuri vauriokorjaus tai
- c) ilma-alukselle on tehty perushuolto tai -korjaus.

Jos a, b ja c kohdissa mainituissa tapauksissa huoltotodisteen antaa ilma-aluksen valmistaja, joka ei ole harrasterakentaja, ei lentokelpoisuustarkastusta edellytetä.

Kohdassa a mainitussa tapauksessa ei vaadita lentokelpoisuuden tarkastusta silloin, kun muutostyö perustuu lisätyyppihyväksyntään (Supplement Type Certificate, STC) ja huoltotodisteen antaa hyväksytty huolto-organisaatio, tai suuri muutostyö on suomalaisessa tyyppitodistuksessa hyväksytty.

Kohdissa b ja c mainituissa tapauksissa ei vaadita lentokelpoisuuden tarkastusta silloin, kun huoltotodisteen antaa hyväksytty huolto-organisaatio.

4.2 Lentokelpoisuustarkastuksessa tarkastetaan, että ilma-alus täyttää Suomessa voimassa olevat ilma-alukselle asetetut vaatimukset. Ilma-aluksen rakenne, järjestelmät ja laitteet sekä varusteet tarkastetaan. Järjestelmien toiminta kokeillaan ja ilma-alus koelennetään tarvittaessa.

4.3 Tarkastuksessa on esitettävä 3.3 kohdassa luetellut asiakirjat sekä yllä mainittuihin toimenpiteisiin liittyvät selvitykset ja asiakirjat.

4.4 Liikenteen turvallisuusvirasto tekee lentokelpoisuustarkastuksen, kun tyyppi-hyväksytylle kansalliselle ilma-alukselle haetaan lentokelpoisuustodistusta vientiä varten.

5 LENTOKELPOISUUDEN TARKASTUSTODISTUS JA TARKASTUSPÖYTÄKIRJA

5.1 Liikenteen turvallisuusvirasto tai huoltotoiminta-asetuksen lukujen G ja I tai ilmailulain 24 §:n mukainen lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio laatii lentokelpoisuustarkastuksesta hyväksyntänsä mukaisesti lentokelpoisuuden tarkastuspöytäkirjan ja lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen, jossa todetaan ilma-aluksen lentokelpoisuus ja johon merkitään lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolon päättymispäivämäärä.

Tarkastuspöytäkirja annetaan käyttäen LU3500A-lomaketta tai sisällöltään vastaavaa lomaketta. Tarkastustodistus annetaan käyttäen LU3838-lomaketta tai sitä sisällöltään vastaavaa lomaketta.

Niissä tapauksissa, kun lentokelpoisuuden tarkastustodistusta haetaan Liikenteen turvallisuusvirastolta, sitä on haettava 90 päivän kuluessa tarkastuksesta, ja hakemishetkellä 5.3 kohdassa mainitut lentokelpoisuuden esteenä olevat viat ja puutteet on oltava korjattu.

Silloin, kun lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen laatii huoltotoiminta-asetuksen lukujen G ja I tai ilmailulain 24 §:n mukainen lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio, sen on laadittava lentokelpoisuuden tarkastustodistus 90 päivän

kuluessa tarkastuksesta, ja laatimishetkellä 5.3 kohdassa mainitut lentokelpoisuuden esteenä olevat viat ja puutteet on oltava korjattu. Tarkastuspöytäkirjasta ja tarkastustodistuksesta on lähetettävä kopio Liikenteen turvallisuusvirastolle 10 vuorokauden kuluessa tarkastustodistuksen myöntämispäivästä.

5.2 Edellä 1.3 kohdan b ja c alakohdissa tarkoitetut henkilöt laativat Liikenteen turvallisuusvirastolta saamansa valtuutuksen mukaisesti lentokelpoisuustarkastuksesta tarkastuspöytäkirjan, joka sisältää suositusraportin toimitettavaksi Liikenteen turvallisuusvirastolle lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen myöntämistä varten.

Määrävälein tehtävissä lentokelpoisuustarkastuksissa lentokelpoisuuden tarkastustodistusta haetaan Liikenteen turvallisuusviraston lomakkeella LU3501, joka on saatavilla viraston verkkopalvelusta.

5.3 Tarkastuspöytäkirjaan merkitään todetut viat ja puutteet sekä määräajat niiden korjaamiseksi. Lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolon edellytyksenä on, että viat ja puutteet otetaan huomioon ja korjataan tarkastuspöytäkirjaan merkittyihin määräaikoihin mennessä.

5.4 Lentokelpoisen ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistus annetaan 36 kuukaudeksi

- a) edellisen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolon päättymispäivästä, jos tarkastus tehdään enintään 90 päivää ennen voimassaolon päättymistä tai
- b) tarkastustodistuksen allekirjoituspäivästä.

6 TARKASTUSAIKOJEN JOUSTOT

6.1 Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarkastusjärjestelyjen vuoksi erityisistä syistä jatkaa kansallisen ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaoloa enintään kuusi (6) kuukautta. Tällöin jatkoaikaa varten myönnetään uusi todistus tai väliaikainen lupa ilmailuun.

6.2 Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää väliaikaisen luvan ilmailuun siirtolentoa varten, esimerkiksi jos ilma-alus lennetään lentokelpoisuustarkastusta varten toiselle paikkakunnalle lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolon päätyttyä. Lupaa haetaan vapaamuotoisesti Liikenteen turvallisuusvirastolta.

7 SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

7.1 Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut lentokelpoisuuden tarkastukset on suoritettava loppuun 31.12.2012 mennessä. Jos ilma-aluksen tarkastuspöytäkirjaan merkittyjä vikoja ja puutteita on tämän jälkeen kuittaamatta eikä ilma-alukselle voida antaa suositusraporttia lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen tai väliaikaisen luvan ilmailuun myöntämiseksi, ilma-alukselle on tilattava uusi lentokelpoisuustarkastus.

7.2 Tähän määräykseen sisältyvät huolto-ohjelmaa ja erillistä teknistä kirjanpitoa koskevat uudet vaatimukset asiakirjojen esittämisestä tulevat voimaan samalla, kun huolto-ohjelmaa ja erillistä teknistä kirjanpitoa koskevat määräykset tulevat voimaan.

7.3 Edellä 1.3 kohdasta poiketen suositusraportin voi antaa ilman huoltomekaanikon lupakirjaa myös ennen tämän määräyksen voimaantuloa myönnetyn tai viimeistään 31.12.2012 uusitun kansallisen lentokelpoisuustarkastajan valtuutuksen haltija 31.12.2012 voimassa olevan valtuutuksensa päättymiseen saakka.

Tuomas Routa
ylijohtaja

Johanna Isoaho
lakimies